

Kielistigen

Nykarleby 2024-2025

5 år - åk 5

<https://sites.google.com/ein.fi/kielistigen>

Bakgrund

- Nykarlebys språksituation
- Föräldrainitiativ om språkbad
- En arbetsgrupp tillsattes 2017 för att utreda alternativ till språkbad
- Ansökan om statligt specialunderstöd för att planera en språklinje som fick arbetsnamnet, Topelius språkstig i Nykarleby
- Samarbetspartner är sakkunnig professor Siv Björklund, lektor Katri Hansell och doktorand från Åbo Akademi
- Naturligast att genomföra linjen i centrum vid Zachariasskolan, men synergieffekter skall synas i byar. I Nykarleby finns en centrumskola, tre byskolor och en finsk-språkig skola för klasserna F-åk 6.

Beslut

- Språkberikad undervisning, *mindre än 25 % av innehållet i läroämnena undervisas på ett annat språk än skolans undervisningsspråk*
- Från och med hösten 2018 erbjuds en språkstig i finska, Kielistigen för en grupp femåringar i Skogsstjärnans daghem
- Till Kielistigen kan enspråkiga, tvåspråkiga och flerspråkiga barn antas
- Efter Kielistigens första år inom småbarnspedagogiken fortsätter stigen i Zachariasskolans förskola och vidare i den grundläggande utbildningen i samma skola
- Kielistigen är nu inne på sitt sjunde år och har nått upp till åk 5
- Sedan hösten 2024 jobbar en koordinator på 10 h/v inom Kielistigen

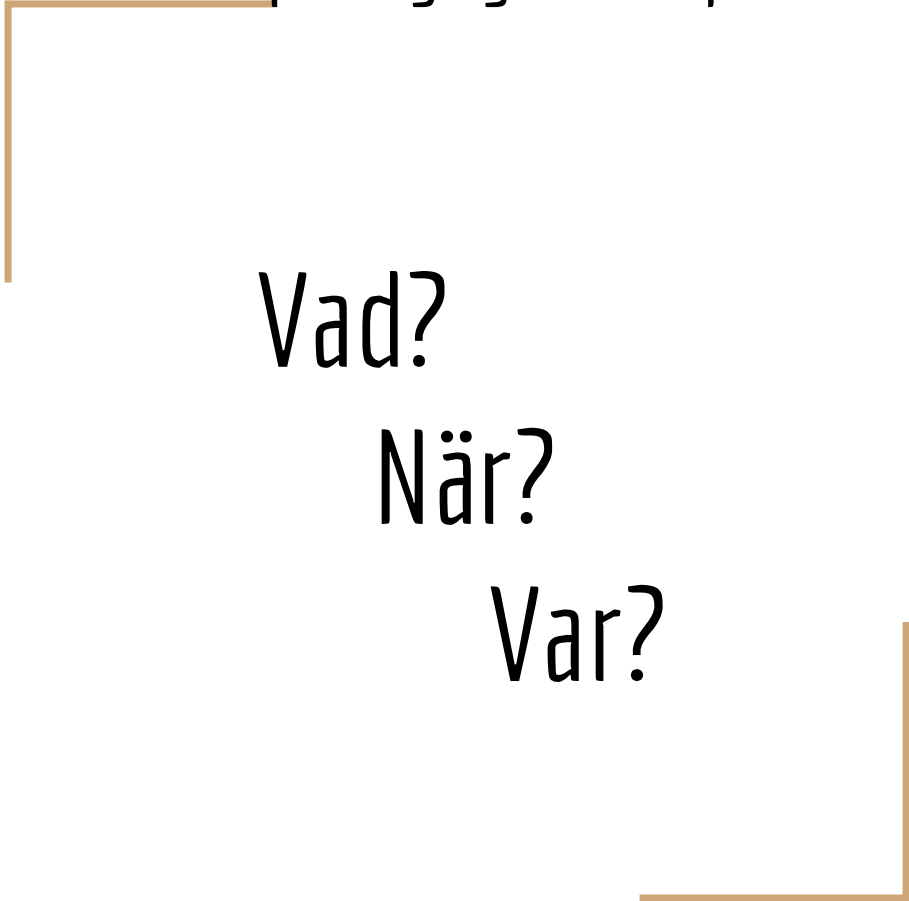
Vad är Kielistigen?

Målet inom Kielistigen är att mångsidigt stimulera **kommunikativ** finska. Detta görs genom att personalen använder finska som en del av den vardagliga verksamheten. Det betyder i praktiken att barnet varje dag får ta del av aktiviteter på finska under ca 20 minuter. I de högre årskurserna där skoldagarna är längre är målsättningen 30 min per dag.

Läraren får utveckla din egen naturliga stil att använda finska i den vardagliga verksamheten med eleverna.

Avsikten med Kielistigen är att i tidig ålder skapa en positiv attityd till finska språket samt ge rikligt med möjligheter för barnen att naturligt ta till sig finskan.

Småbarnspedagogik och förskola

Vad?

När?

Var?

VAD? - Vi pratar finska utifrån barnens intressen och behov.

VAR? - I tamburen, i WC:n, i samlingen, vid lektunden och under utevistelsen.

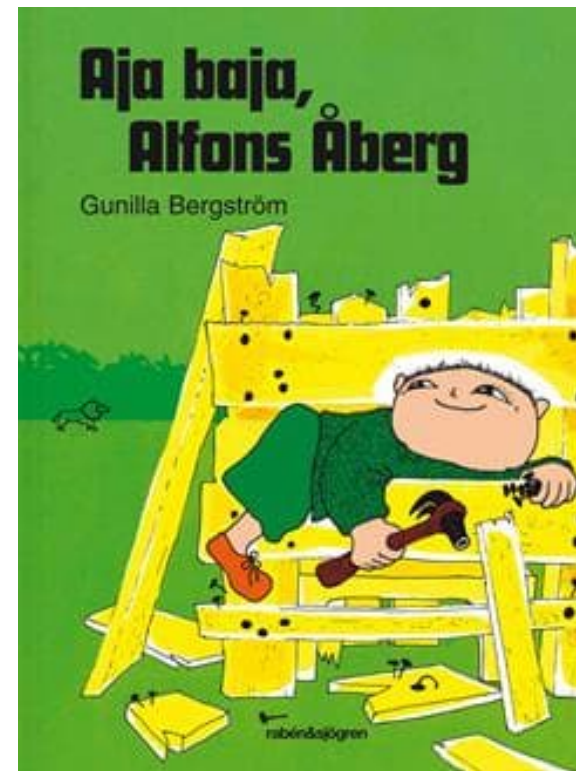

NÄR? - spontant i olika situationer eller tillfällen, men även under planerade samlingar.

FILM - SAGOSTUND

Tandemläsning

MÅNADENS ORD

FILM - SAMLING

Åk 1-3 Från ord till mening

Ordsäcken Sanasäkki

Ökat ordförråd med temaundervisning

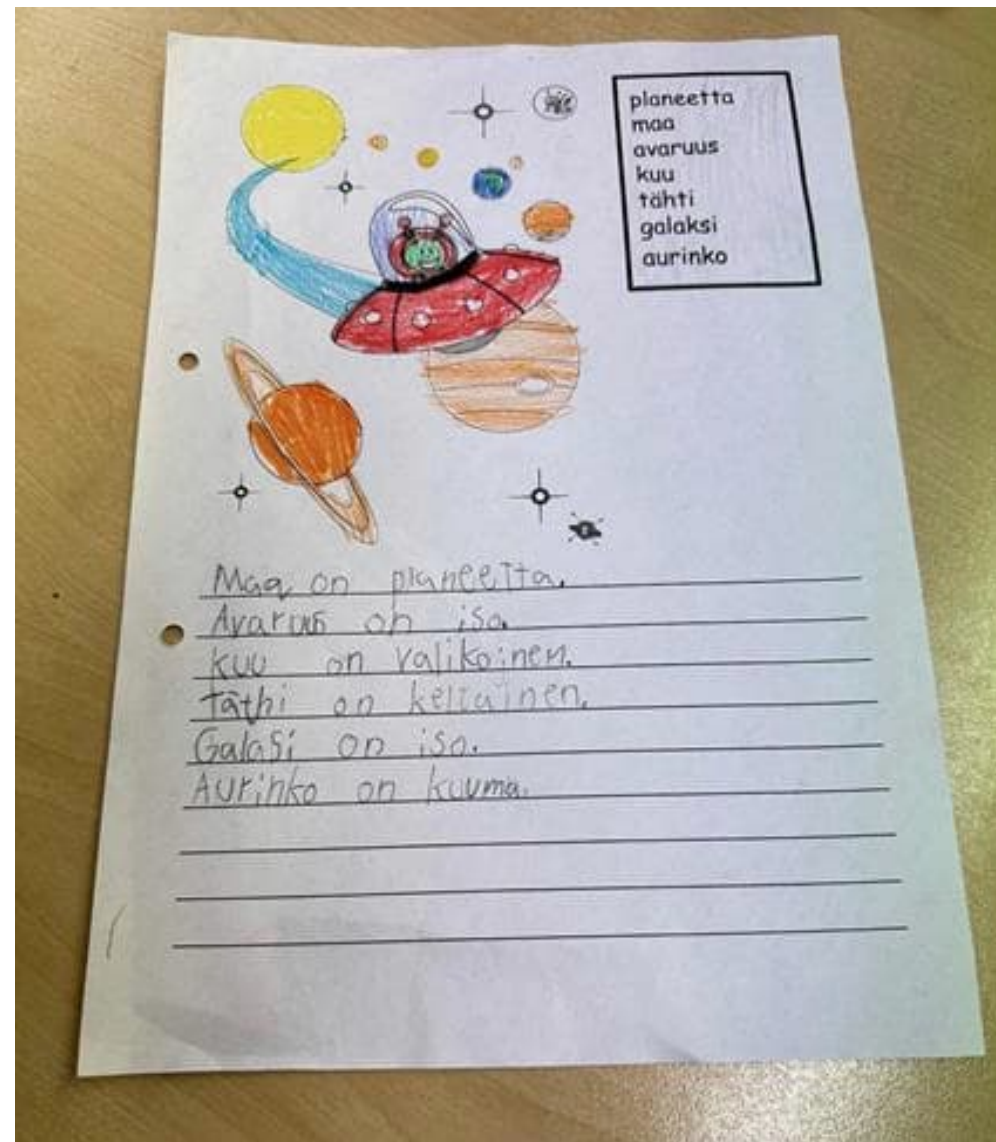
- Lyssna, förstå och våga prata finska.
 - Dagliga rutiner ger språklig trygghet.
 - Spontana diskussioner gynnar attityden mot finskan.
 - Ta ut finskan från klassrummet.
-

Meningsjakten

- Gå från enskilda ord till muntliga meningar.
- “Titta, vi fick tre klossar fler än igår!”

“Finns det punkt och stor bokstav på finska också?”

Mitä sinä teet?

- I åk 3 uppmuntras eleverna att börja använda mera finska
- Kielistigen knyts ihop med teman från A-finskan
- Lekar och aktiviteter
- Vi jobbar periodvis med “viikon verbit”

Charader

Eleverna jobbar parvis eller i små grupper.

En elev visar vad hen gör medan kompisarna gissar på finska.

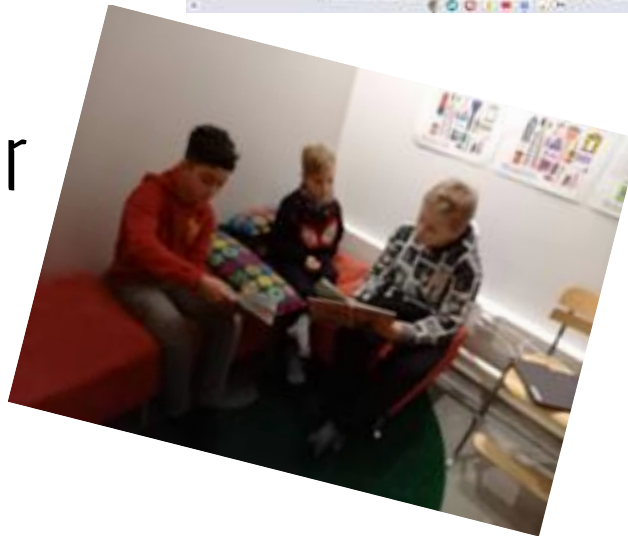
Åk 4-5 Förstå, kommunicera och börja skriva på finska

- finskan används i dagliga rutiner
- innan lunch, ofta utgående från teman i A-finskan
- i olika ämnen beroende på tema (omg, gy, bk, mo, mu)

Förståelse

- barnprogram
- filmer
- högläsning
- instruktioner
- lekar

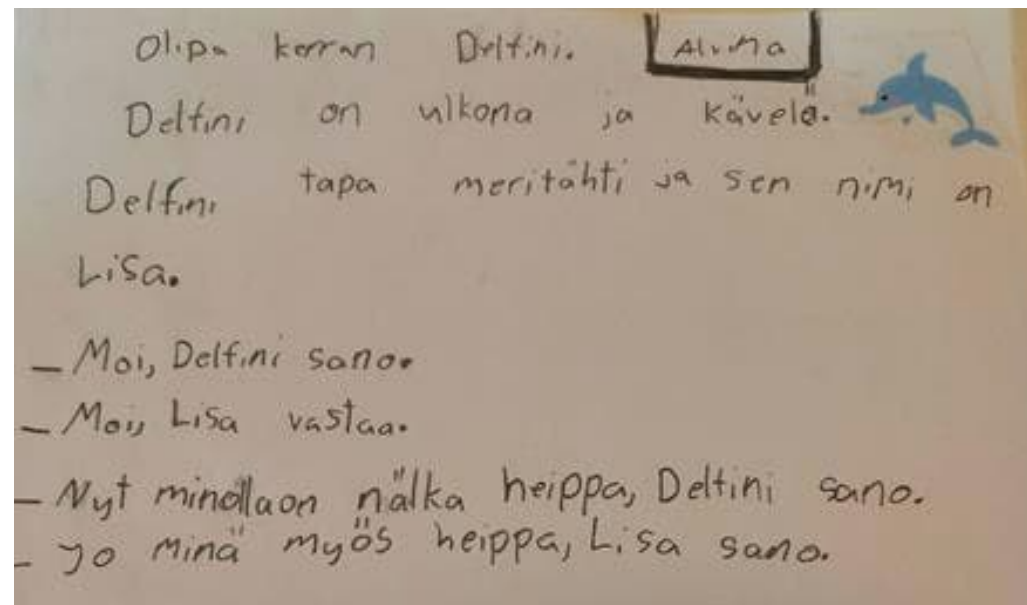
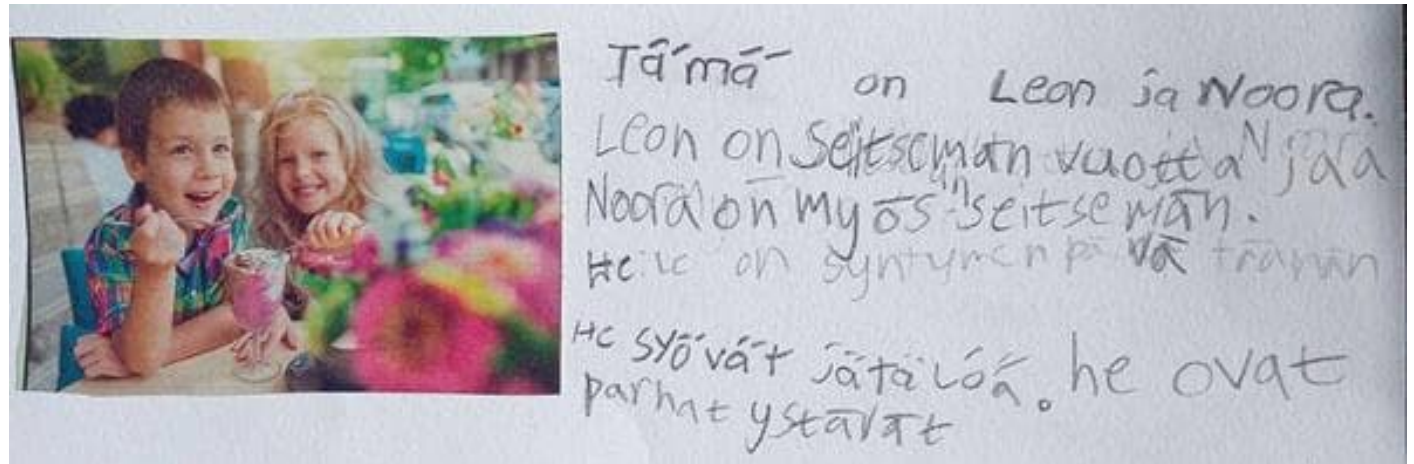
Kommunicera

- utgående från teman, bilder, kort
- synlig modell
- ge verktyg
- svarar på finska i vissa sammanhang
- berättartärningar
- lekar t.ex. byt plats, heta stolen

Skriva

- i grupper, parvis och enskilt till bilder
- dialog
- brev utgående från modell, svara på frågor, ställ egna frågor

Elevernas reflektioner

“Jag lär mig mera då jag pratar själv och också genom att skriva.”

“Man har nytta av finskan då man reser utanför Österbotten.”

“Det är inte alltid så kul med kielistigen, men jag har vant mig”.

“Jag förstår delvis, inte allt”.

“Att skriva är inte så kul, men det går.”

“Att skriva brev är roligt då mottagaren är okänd.”

“Det är ganska svårt att berätta om t.ex. en bild, att förstå vad den andra säger är enklare.”

Föräldrarnas reflektioner

“Vi är nog jätteglada över att hen fått gå Kielistigen. Hen har en väldigt positiv attityd till finskan. Vi märker att hen har ett ganska stort passivt ordförråd och att hen förstår finska ganska bra med tanke på att hen bor i ett helt svenskspråkigt hem.”

“Vi är nog positiva till kielistigen. Svårt att sätta fingret på någon enskild grej men upplever nog att hen har en positiv inställning till språket.”

“Vi talar inte finska regelbundet hemma men då hen har läxa eller om finska annars kommer vi upp i ngt sammanhang brukar vi försöka prata lite och nöta vardagsfraser.”

“Hen har en nyfikenhet och en öppenhet till finskan som är ovanlig för barn här i nejden (är själv lärare så har erfarenhet av att undervisa barn i samma ålder i finska).”

Lärarnas reflektioner

- ovan i början
 - skuggning
 - fortbildning
 - försök och misstag
 - positiv attityd
 - starkare resultat
-

Tack för att du lyssnade!
